

Jižní Předměstí – Obytné skupiny v Bezovce

Počátky rozvoje Jižního Předměstí jsou úzce spjaté s rozmachem valdšteňských, později Belányiho strojren v blízkosti železniční tratě, vybudované v 50. letech 19. století. Na zdejší strojírenskou výrobu navázaly Škodovy závody, jejichž průmyslový areál se ustálil na Říšském předměstí v prostoru mezi vesnicí Skvrňany a Borskými poli. Tehdejší stavitelé si v prostoru Jižního Předměstí až do počátku první světové války vystačili s přirozenými vývojovými osami. V územním plánu z roku 1895 byla rozparcelována budoucí vilová čtvrť Bezovka. Vývoj předměstí přerušila druhá světová válka a rozvojové plochy definované na konci 19. století zůstaly ve velké míře nevyužity. Pováleční urbanisté pod vedením Vladimíra Belšána vymezily dvě plochy obytné výstavby, které byly mezi sebou vzájemně propojeny skrze centrum tvořené náměstím Míru. Primárním cílem bylo dotvoření a vyplnění nevyužitých zastavitelných ploch v jihozápadní a severovýchodní části Jižního Předměstí. První etapy výstavby v obvodu Bezovky se zaměřily především na vyplnění nevyužitých ploch a nedotvořených parcelních bloků v bezprostředním okolí vilové čtvrti. Jedná se o bytové domy konstrukčních soustav T. Převážná část těchto domů byla projektována tak, aby umožnily plynulý přechod z vilové čtvrti do sídliště, které mělo východním směrem růst do výšky. Fasády bytových domů v severní části obsahují dekorativní výzdobu období socialistického realismu. Těžiště občanské vybavenosti utvořila budova školy. Navazující svépomocná výstavba z 2. poloviny 50. let využívá principů konstrukčních soustav T, avšak bez dekorativní fasádní výzdoby. Navazující etapy převážně svépomocné výstavby zastupují atypické domy využívající principů konstrukční soustavy T03B. Mezi významné architektonické počiny 1. poloviny 60. let patří experimentální bytový dům PL 60. Nejmladší fáze výstavby zastupují atypické objekty v ulici Karla Vokáče, bodové bytové domy T06B v ulici Čermákova a zalomená osmisekce T06B v Boetingerově ulici.

Jižní Předměstí, analytická mapa obytných skupin v Bezovce. (Zpracovala Renáta Jedličková, 2022)

Jižní Předměstí, Bezovka, V Bezovce čp. 2696/28, 1361/30, 1362/32, pohled od jihozápadu. (Foto David Tuma, 2022)

Jižní Předměstí, Bezovka, Klatovská čp. 1306/150, 1307/152, 1308/154, pohled od východu. (Foto David Tuma, 2022)

Jižní Předměstí, Bezovka, Čermákova čp. 2477/76, 2502/78, 2503/80, pohled od západu. (Foto David Tuma, 2022).

Jižní Předměstí, Bezovka, Tomanova čp. 2678/12 – 2676/8, pohled od jihovýchodu. (Foto David Tuma, 2022).